

Spis treści

Część pierwsza. ZAGADNIENIA OGÓLNE

1. Metodologiczne problemy badań społecznych

- 1.1. Specyfika nauk społecznych
- 1.2. Przedmiot i cel badań społecznych
- 1.3. Filozoficzne podstawy badań społecznych
- 1.4. Moralne aspekty badań społecznych
 - 1.4.1. Uwagi wstępne
 - 1.4.2. Wpływ komercjalizacji nauki na postawy i zachowania badających
 - 1.4.3. Propozycja „Dekalogu badacza rzeczywistości społecznej”
- 1.5. Typy badań
 - 1.5.1. Badania typu poznawczego
 - 1.5.2. Badania dla potrzeb praktyki
- 1.6. Proces badawczy
 - 1.6.1. Strategia badań w naukach społecznych
 - 1.6.2. Projektowanie procesu badawczego
 - 1.6.3. Badania pilotażowe
- 1.7. Problem badawczy
 - 1.7.1. Problem badawczy a problem społeczny
 - 1.7.2. Postawy wobec problemów społecznych
 - 1.7.3. Postawa naukowa wobec problemów społecznych
 - 1.7.4. Typy i formy problemów badawczych
- 1.8. Hipotezy
 - 1.8.1. Co to jest hipoteza?
 - 1.8.2. Typy hipotez
 - 1.8.3. Tworzenie hipotez
- 1.9. Wskaźniki i zmienne zjawisk społecznych
 - 1.9.1. Proces kształtowania się pojęcia wskaźnika zjawisk społecznych
 - 1.9.2. Pojęcie wskaźnika zjawisk społecznych
 - 1.9.3. Zmienne w badaniach społecznych
 - 1.9.4. Właściwości wskaźników społecznych
 - 1.9.5. Funkcje spełniane przez wskaźniki
- 1.10. Metody badań
 - 1.10.1. Potoczne i naukowe ujmowanie zjawisk społecznych
 - 1.10.2. Pojęcie metody i jej związek z teorią
 - 1.10.3. Typologia metod
 - 1.10.4. Metody „mieszane”
 - 1.10.5. Metody i techniki badań
- 1.11. Rygoryzm i anarchizm metodologiczny
 - 1.11.1. Ukazanie problemu
 - 1.11.2. Zasadny rygoryzm metodologiczny a osobliwe próby unaukowiania nauk społecznych
 - 1.11.3. Możliwości przezwyciężenia osobliwego rygoryzmu i anarchizmu metodologicznego

Część druga. PROCES BADAWCZY

2. Eksperyment w naukach społecznych

- 2.1. Pojmowanie eksperymentów w badaniach społecznych
- 2.2. Rodzaje eksperymentów stosowanych w naukach społecznych
 - 2.2.1. Eksperyment projektowany w terenie
 - 2.2.2. Eksperyment laboratoryjny
 - 2.2.3. Eksperyment ex-post-facto
 - 2.2.4. Eksperyment projekcyjny
 - 2.2.5. Eksperymenty jednoczesne i sukcesywne
- 2.3. Wiarygodność badań opartych na eksperymentach

3. Metoda monograficzna

- 3.1. Uwagi dotyczące genezy metody monograficznej i jej rozwoju
- 3.2. Założenia metody monograficznej
- 3.3. Zalety i niedostatki badań monograficznych

4. Badania terenowe

- 4.1. Określenie badań terenowych
- 4.2. Typy badań terenowych
- 4.3. Przygotowanie badań terenowych
- 4.4. Zachowanie badającego w badaniach terenowych

5. Badania całościowe i reprezentacyjne

- 5.1. Określenie badań reprezentacyjnych i próbki reprezentacyjnej
- 5.2. Wielkość próbki reprezentacyjnej
- 5.3. Metody wyboru próbki reprezentacyjnej
 - 5.3.1. Wybór według przekonań badającego
 - 5.3.2. Wybór w oparciu o rachunek prawdopodobieństwa
- 5.4. Zastosowanie metody reprezentacyjnej
- 5.5. Kłopoty związane z doбором próbki reprezentacyjnej i jej zmianami

6. Obserwacja

- 6.1. Postrzeganie przypadkowe a obserwacja jako metoda badawcza
- 6.2. Rodzaje obserwacji
 - 6.2.1. Obserwacja bezpośrednia i pośrednia
 - 6.2.2. Obserwacja kontrolowana i niekontrolowana
 - 6.2.3. Obserwacja jawna i ukryta
 - 6.2.4. Próba systematyzacji
- 6.3. Zalety obserwacji i trudności związane ze stosowaniem tej metody badań

7. Wywiad

- 7.1. Określenie wywiadu jako metody badań
- 7.2. Typy wywiadu
 - 7.2.1. Wywiady ustne i pisemne
 - 7.2.2. Wywiad skategoryzowany i nieskategoryzowany
 - 7.2.3. Wywiad jawny i ukryty
 - 7.2.4. Wywiady indywidualne i zbiorowe
 - 7.2.5. Wywiad panelowy
 - 7.2.6. Wywiad telefoniczny
- 7.3. Warunki określające poprawne przeprowadzenie wywiadu

7.4. Środki pomocnicze stosowane przy wywiadach

7.5. Zalety i wady wywiadu

8. Badania ankietowe

8.1. Charakterystyka badań ankietowych

8.2. Typy ankiet stosowanych w badaniach społecznych

8.3. Wymogi metodologiczne badań ankietowych

8.3.1. Zasady opracowania ankiety

8.3.1.1. Struktura ankiety

8.3.1.2. Forma i treść ankiety

8.3.1.3. Wygląd zewnętrzny ankiety

8.3.2. Uwagi na temat przydatności badań ankietowych

9. Badania oparte na dokumentach

9.1. Pojęcie dokumentu w badaniach faktów społecznych

9.2. Typy dokumentów pisemnych i zasady ich wykorzystywania

9.2.1. Dokumenty zebrane w sposób systematyczny

9.2.2. Dokumenty okolicznościowe

9.2.3. Tzw. metoda biograficzna

9.3. Problem wiarygodności danych zawartych w dokumentach

10. Socjometria

10.1. Założenia socjometrii i jej zastosowanie

10.2. Ilościowe analizy socjogramu

10.3. Uwagi o metodzie socjometrycznej

11. Badania sondażowe

11.1. Uwagi wstępne

11.2. Geneza badań sondażowych

11.3. Metody i techniki stosowane w badaniach sondażowych

12. Opracowanie zebranych materiałów badawczych

12.1. Przygotowanie danych do analizy ilościowej i jakościowej

12.1.1. Weryfikacja

12.1.2. Selekcja

12.1.3. Klasyfikacja

12.1.4. Kategoryzacja

12.1.5. Skalowanie

12.2. Analiza ilościowa

12.3. Analiza jakościowa

12.4. Uogólnienie dotychczasowych rozważań dotyczących analizy

12.5. Sprawozdanie z badań

13. Wyjaśnianie zjawisk społecznych

13.1. Określenie problemu

13.2. Typy wyjaśnień faktów społecznych

13.3. Typy wyjaśnień faktów społecznych

14. Metodologiczne aspekty zaufania i podejrzliwości

14.1. Podstawy zaufania i podejrzliwości

14.2. Analiza uwarunkowań zaufania i podejrzliwości

Wybrana literatura